

บทที่ 2

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเป็นหัวข้อ และนำเสนอตามลำดับดังนี้ ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร ความสำคัญของหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองชิป (CIPP MODEL) หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 ของกรมพลศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษาได้ให้นิยามหรือความหมายของคำว่า "หลักสูตร" ไว้หลายทัศนะด้วยกัน บางทัศนะให้ความหมายว่า หลักสูตรคือเอกสาร บางทัศนะว่าหลักสูตรคือเนื้อหาวิชา หรือมวลงประสพการณ์ที่โรงเรียนได้จัดให้แก่ผู้เรียน ผู้วิจัยขอหยิบยกเอาคำนิยามเหล่านั้นมากล่าวเป็นแนวทางไว้ในที่นี้ เช่น

คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good, 1973) ได้ให้ความหมายหลักสูตรเป็น 3 นัยด้วยกัน คือ

ความหมายที่ 1 หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษา เพื่อให้จบชั้นหรือรับใบประกาศนียบัตรในหมวดวิชา หรือสาขาวิชาใดสาขาหนึ่ง เช่น หลักสูตร สังคมศึกษา หลักสูตรพลานามัย เป็นต้น ความหมายของหลักสูตรนี้ หมายถึง เนื้อหารายวิชาใด รายวิชาหนึ่ง

ความหมายที่ 2 หลักสูตร คือ โปรแกรมการศึกษาที่ทางโรงเรียนกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียน เพื่อรับประกาศนียบัตรต่าง ๆ ตามความหมายนี้ หลักสูตรหมายถึง โปรแกรมการศึกษาที่กำหนดเค้าโครงการเรียนที่ประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ

ความหมายที่ 3 หลักสูตร คือ กลุ่มของวิชาหรือประสบการณ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน ตามความหมายนี้ หลักสูตรก็คือ โปรแกรมการศึกษาที่ประกอบด้วย คำ โครงของเนื้อหาวิชาส่วนหนึ่งเฉพาะและการจัดประสบการณ์อีกส่วนหนึ่ง

ทรมพ์ และมิลเลอร์ (Trump and Miller, 1968) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมการสอนซึ่งจัดให้แก่เด็ก และเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังและมุ่งหวังที่จะให้เด็กได้รับ

สมิทร คุณานุกร (2518) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรในระดับโรงเรียน หมายถึง โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ไม่ว่าจะเรียนภายในและภายนอกโรงเรียนก็ตาม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ภิญโญ สาธร (2516) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า "หลักสูตรคือ โครงการการศึกษาที่สอดคล้องกับแนวการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเตรียมนักเรียน เยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม"

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) กล่าวว่า หลักสูตรมีความหมาย 4 นัย คือ

1. รายการที่โรงเรียนกำหนดสอนและรวมทั้งวัสดุอื่น ๆ
2. รายการวิชาที่จัดสอนให้กับเด็ก
3. รายวิชาที่ทางโรงเรียนจัดสอน
4. การวางแผนจัดประสบการณ์การเรียน ซึ่งทางโรงเรียนจัดเสนอแนะขึ้นไว้

สิริพร บุญยานันต์ (2529) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า "ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามข้อกำหนดนั้น"

จากตัวอย่างคำนิยามของคำว่า "หลักสูตร" ซึ่งได้กล่าวไว้โดยนักการศึกษาหลายท่าน เราอาจสรุปได้ว่า "หลักสูตร" เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศจะเป็นไปอย่างไร และความหมาย

ของหลักสูตรที่เหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้ น่าจะมีความหมายเป็น 2 นัย คือ

1. หลักสูตรเป็นโปรแกรมการศึกษา ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ แนวการสอน และการประเมินผลที่จัดในรูปแบบลประสพการณ์ทั้งหลายให้กับผู้เรียน
2. หลักสูตรเป็นกระบวนการเรียนรู้ ที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนตามโปรแกรมการศึกษา โดยมุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น

ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า การจัดการศึกษาของประเทศที่จัดให้เยาวชนนั้น เน้นหนักไปทางใด ในแง่ของความรู้ การเสริมสร้างทักษะ และทัศนคติที่มีผลโดยตรงต่อตัวเด็กและสังคม หากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายของการศึกษาเป็นผลที่มุ่งหวังแล้ว หลักสูตรก็เปรียบได้กับมรรควิธี ที่จะนำความมุ่งหมายนั้นไปสู่ความสำเร็จ

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Galen J. Saylor and William M. Alexander, 1966) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเปรียบเสมือนแผนภูมิการเดินทางและตารางที่ยืดหยุ่นได้ ในการดำเนินการศึกษา หลักสูตรจะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา การบริหารโรงเรียน และวิชาการต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา ระดับชั้นต่าง ๆ ร่วมกัน

องค์ประกอบของหลักสูตร

ในการพิจารณาหลักสูตร สาระสำคัญที่ควรกล่าวถึง คือ องค์ประกอบของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะสามารถทำให้เห็นโครงสร้างของหลักสูตร ทั้งระบบ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังนี้

ทาบ (Taba, 1962) กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ประการ คือ

1. วัตถุประสงค์ (Objectives) ซึ่งเป็นแนวทางในการเรียนการสอน

ทำให้ผู้สอนรู้ว่าจะต้องสอนเนื้อหาอะไร สอนให้แกใคร จะสอนทำไม มีวัตถุประสงค์อย่างไร และจะมีวิธีการสอน และการประเมินผลอย่างไร

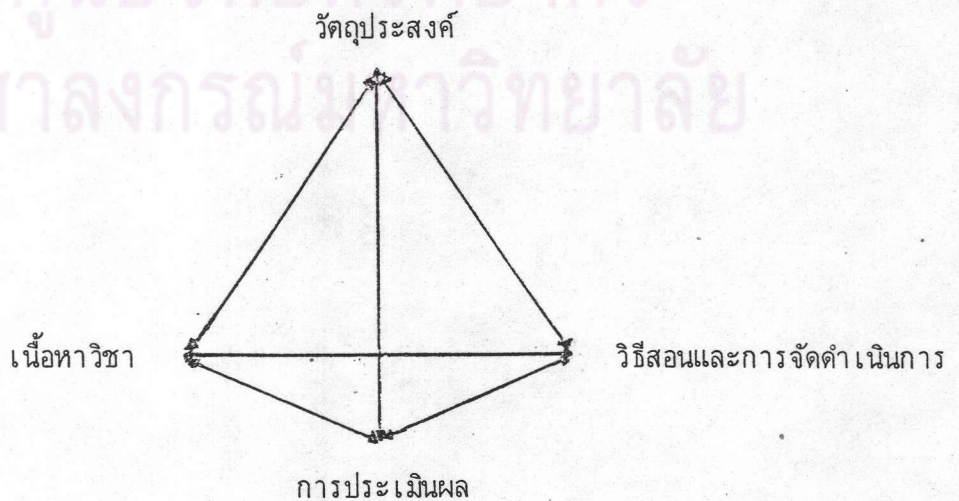
2. เนื้อหาวิชา (Subject matter) หมายถึง สารของความรู้ และ ประสบการณ์ในการแสวงหาความรู้ตามศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ เนื้อหาวิชาจะเป็นรายละเอียดที่จะนำมาถ่ายทอดให้กับผู้เรียนให้ได้มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. วิธีสอนและการจัดดำเนินการ (Method and organization) หมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไปสู่การสอน สอนเนื้อหาวิชาตามที่หลักสูตรกำหนด ด้วยการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความรู้ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติตามที่หลักสูตรกำหนด

4. การประเมินผลตามหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ และคุณสมบัติตาม วัตถุประสงค์หรือไม่ โดยใช้วัตถุประสงค์เป็นแนวทางในการประเมินผล

โดยองค์ประกอบทั้ง 4 นี้ มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ขาดเสียซึ่งองค์ประกอบหนึ่ง องค์ประกอบใดมิได้ ดังแสดงไว้ในแผนภูมิข้างล่าง

แผนภูมิที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร

สมิตร์ คุณานุกร (2518) ได้ให้ความเห็นว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมีดังนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหา
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

ในบรรดาองค์ประกอบทั้ง 4 ของหลักสูตรนี้ เนื้อหาจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของหลักสูตร เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เป็นสาระสำคัญของความรู้ที่นำมาใช้สอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (มังกร ทองสุชาติ, 2522) นักจิตวิทยาเชื่อว่า การเรียนรู้คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื้อหาในหลักสูตรจึงเป็นสิ่งเร้า (Stimulus) ที่จะให้แก่ผู้เรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดอาการตอบสนอง (Response) ซึ่งเป็นพฤติกรรม การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ (สมิตร์ คุณานุกร, 2520)

โดยสรุปแล้วจะเห็นว่า นักการศึกษามีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนมากกว่า องค์ประกอบของหลักสูตรควรมีดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร
2. เนื้อหาวิชา
3. การเรียนการสอนหรือการนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผล

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นภาระหน้าที่ของผู้จัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ซึ่งต้องทำเป็นระบบ และครบวงจร หลักสูตรนั้นจึงจะมีประสิทธิภาพ ดังที่

ราล์ฟ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler อ้างถึงในบุญมี เณรยอด, 2531)

กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตร ควรจะต้องตอบคำถาม 4 ข้อ คือ

1. มีวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนได้รับ
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่จะให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์เหล่านี้

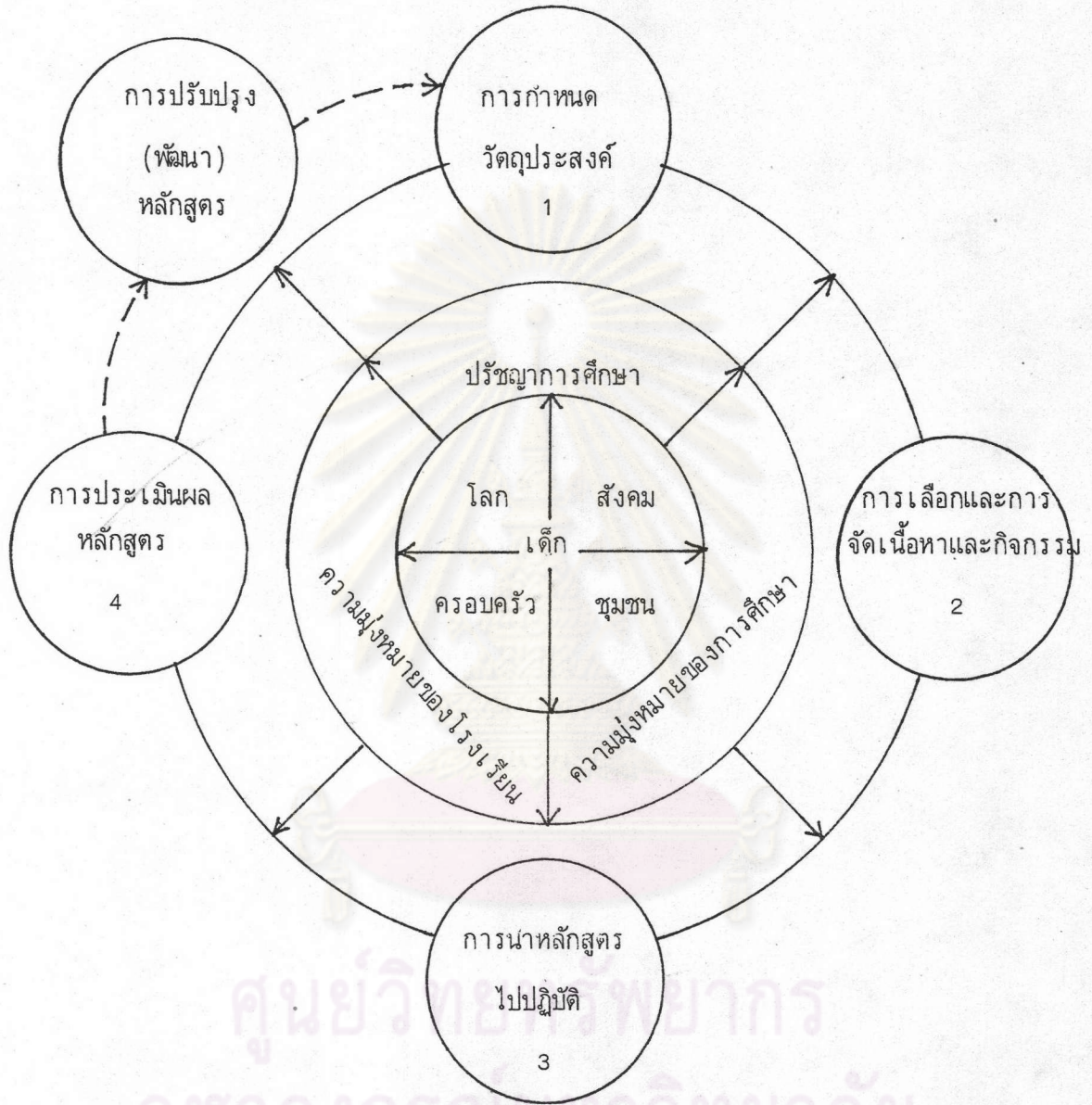
3. โรงเรียนจะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพอย่างไร
4. เราจะพิจารณาได้อย่างไรว่า สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว

สมิทร คุณานุกร (2523) กล่าวว่า ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรควรมีลำดับขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรมีหลายระดับ ฉะนั้นจึงต้องมีความมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และ วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตาม ความมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับควรสอดคล้องและเสริมความมุ่งหมายทางการศึกษาในระดับชาติ
2. การเลือกการจัดเนื้อหาวิชาประสบการณ์ ต้องพิจารณาว่าเนื้อหาใดควรนำมาสอนก่อนหรือสอนหลัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาไปได้อย่างมีสัมฤทธิ์ผลตามหลักของจิตวิทยาการเรียนรู้
3. การนำเอาหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารโรงเรียน และครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นลักษณะรูปเล่มแล้ว ไปปฏิบัติให้เกิดผล เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูและนักเรียน
4. การประเมินผลหลักสูตร การประเมินผลหลักสูตรเป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรได้สัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายมากน้อยเพียงใด อะไรเป็นสาเหตุการประเมินผล
5. การปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตรมีลักษณะเป็นวัฏจักร เริ่มต้นด้วยการกำหนดความมุ่งหมาย เลือกและจัดเนื้อหาประสบการณ์ นำหลักสูตรไปใช้ ประเมินผลของความบกพร่องของหลักสูตร และสุดท้ายการนำเอาผลจากการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตร

จากที่ณะดังกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่ดำเนินหมุนเวียนต่อเนื่องกันอยู่ตลอดทุกขั้นตอน นับตั้งแต่การกำหนด ความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกเนื้อหาวิชา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผลหลักสูตร ดังแผนภูมิ

รูปแบบแสดงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

เราอาจสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมุ่งที่จะให้ได้หลักสูตรที่ดีเหมาะสมตามสภาพแวดล้อม สังคมในยุคนั้น ๆ หลักสูตรที่ดีต้องพัฒนาผู้เรียนได้ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะความชำนาญ ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรสิ่งสำคัญที่จำเป็นต้องศึกษาอย่างมากคือ ข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นรากฐานในการกำหนดเนื้อหาสาระ และมวลงประกอบกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตรนั้น ๆ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

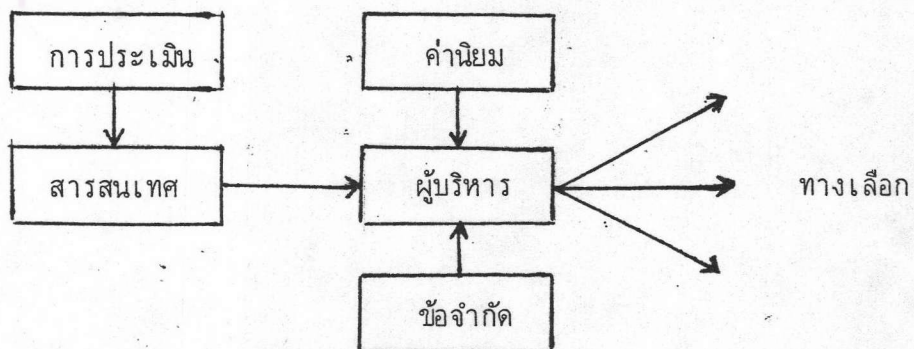
ความหมายของการประเมิน

การประเมินผล (Evaluation) เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการเพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปผลให้ผู้บริหารหรือผู้วินิจฉัยสั่งการ เลือกดำเนินงานให้เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น อาจกล่าวได้ว่า ประเมินผล เป็นการวางแผน การตัดสินใจ การพัฒนาและความเหมาะสมของโครงการ หรือ การประเมินผล หมายถึงกระบวนการตัดสินใจคุณค่าหรือความน่าพึงพอใจในลักษณะพฤติกรรมหรือการดำเนินงานต่าง ๆ

อุทุมพร ทองอุไทย (2523) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า เป็นกิจกรรมที่อาศัยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อให้ได้ข้อสรุปในเรื่องที่ต้องการประเมิน การประเมินต่างจากการวิจัยตรงที่ว่า การประเมินเป็นการนำผลมาประกอบการตัดสินใจ การสรุปผลจึงแคบ และมีจุดหมายเพื่อค้นหาคุณค่าบางอย่าง ส่วนการวิจัยเน้นที่ผลการวิจัย การสรุปผลจึงกว้างและมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาความจริง

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2528) กล่าวถึงการประเมินว่า เป็นกระบวนการที่มุ่งตอบคำถาม "How Good" การประเมินจึงมีความหมายได้ 2 ประการ คือ

1. การประเมิน หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. การประเมิน หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดสารสนเทศ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ซึ่งแสดงได้ดังนี้

และในการประเมินสิ่งใดก็ตามจะต้องประกอบด้วยส่วนประกอบการ (Performance) ที่ได้จากการวัดกับการตัดสินคุณค่าของส่วนประกอบการนั้น โดยการเปรียบเทียบส่วนประกอบการที่ได้จากการวัดกับเกณฑ์การประเมิน ซึ่งองค์ประกอบของการประเมินจะเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\boxed{\text{การประเมินค่า}} = \boxed{\text{การวัด}} + \boxed{\text{การตัดสินใจ}}$$

การประเมินแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ที่ใช้ เช่น

1. แบ่งตามหลักยึดในการประเมินค่า

1.1 การประเมินค่าตามอุดมการณ์ของโครงการ (Goal - Based Evaluation) เป็นการประเมินผลที่ได้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ โดยทราบก่อนการประเมินว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์อะไรบ้าง

1.2 การประเมินค่าซึ่งอิสระจากอุดมการณ์ของโครงการ (Goal - Free Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งหมด โดยไม่ทราบว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีอะไรบ้าง

2. แบ่งตามเวลาที่ทำการประเมิน

2.1 การประเมินก่อนการปฏิบัติกิจกรรม

2.2 การประเมินขณะปฏิบัติกิจกรรม

2.3 การประเมินหลังจากปฏิบัติกิจกรรม

3. แบ่งตามจุดมุ่งหมายของการประเมิน

3.1 การประเมินเพื่อปรับปรุงหรือการประเมินความก้าวหน้า (Formative Evaluation)

3.2 การประเมินเพื่อสรุปผล หรือการประเมินรวมสรุป (Summative Evaluation)

4. แบ่งตามแบบจำลองของการประเมิน

4.1 การประเมินที่มุ่งตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์

- 4.2 การประเมินที่มุ่งเปรียบเทียบเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน
- 4.3 การประเมินที่มุ่งนำผลไปช่วยในการตัดสินใจ
5. แบ่งตามสิ่งที่ถูกประเมิน
  - 5.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation)
  - 5.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)
  - 5.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
  - 5.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)
6. แบ่งตามความแท้จริงของการประเมิน
  - 6.1 การประเมินเทียม (Pseudo Evaluation)
  - 6.2 การประเมินกึ่งแท้กึ่งเทียม (Quasi Evaluation)
  - 6.3 การประเมินแท้จริง (True Evaluation)

กล่าวโดยสรุป การประเมินเป็นการหาข้อมูลหรือสารสนเทศเพื่อตัดสินคุณค่าหรือคุณภาพของสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยใช้วิธีการที่มีระบบ และสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการประเมินผล

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นองค์ประกอบหนึ่งของหลักสูตรและกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรซึ่งมีความสำคัญไม่น้อย เพราะการประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายสำคัญหลายประการ เช่น (สันต์ ธรรมบำรุง, 2525)

1. เพื่อหาคคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยดูว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นสามารถสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรเป็นต้องการหรือไม่
2. เพื่ออธิบายและดูว่าลักษณะของส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรในแง่หลักการ จุดหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน และการวัดผล สอดคล้องตรงกันหรือไม่
3. เพื่อตัดสินว่า หลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ดี เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม กับการนำไปใช้มีข้อบกพร่องที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอะไรบ้าง

4. เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและบริหารงานด้านหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่

5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตรคือ ผู้เรียนว่ามีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษาแล้วตามหลักสูตรเป็นไปตามมุ่งหวังหรือไม่ ?

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร ทิศนา ขัมมณี ได้กล่าวถึงเรื่องนี้ว่า "เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรนี้เริ่มได้รับความสนใจในวงการศึกษามาตั้งแต่ ค.ศ. 1960 แต่ ราล์ฟ ไทเลอร์ ก็นับว่าเป็นผู้วางรากฐานมาให้นับตั้งแต่ ค.ศ. 1930 โดยไทเลอร์ได้ริเริ่มให้คำนิยามว่า การศึกษาคือการเปลี่ยนพฤติกรรม ดังนั้น การประเมินผลหลักสูตรจึงมุ่งไปที่การเปลี่ยนแปลงเป็นจุดสำคัญ" และกล่าวว่า "สคิปป์ฟิล์มและคณะได้ให้แนวคิดใหม่เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรว่า การประเมินผลหลักสูตรคือ กระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่าเดิม ต่อมาในปี ค.ศ. 1963 ครอนนาคได้เขียนคำนิยามของการประเมินผลหลักสูตรไว้ในวารสาร Teachers College Record ว่าการประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่องของโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา" (ทิศนา ขัมมณี ใน สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, บรรณาธิการ 2528) นอกจากนี้ก็วิชาการศึกษาของไทยก็ได้ให้ความหมายหรือคำนิยามของการประเมินหลักสูตรไว้หลายท่าน เช่น

สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่า "การประเมินหลักสูตรคือการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรเป็นสาเหตุ"

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ได้ให้ทัศนะว่า "การประเมินผลหลักสูตรเป็นการพิจารณาเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้ผลจากการวัดในแง่มุมต่าง ๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าจะให้คุณค่าของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาั้นว่าเป็นอย่างไร มีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข"

กรรณิการ์ สัจกุล และ บุญมี เณรยอด (2522) ได้กล่าวไว้ว่า "การประเมิน

หลักสูตร คือ กระบวนการสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรเพื่อดูว่าการจัดกิจกรรมหลักสูตรและการสอนได้ดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ และดูว่าการเรียนการสอนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายเพียงใด

จะเห็นได้ว่าการประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะจะทำให้รู้ถึงคุณค่าของหลักสูตร และตัดสินใจได้ว่าคุณภาพของหลักสูตรดีเพียงใด ผลผลิตเป็นอย่างไร การประเมินหลักสูตรจะส่งผลไปยังผู้มีอำนาจในการตัดสินใจว่า หลักสูตรนั้นควรแก้ไขปรับปรุงเพียงใด มีปัญหาอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรนั้น เพื่อจะได้ช่วยเหลือส่งเสริมให้หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดี สนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม และช่วยปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

รูปแบบต่าง ๆ ของการประเมินหลักสูตร

การกำหนดรูปแบบของการประเมินหลักสูตรนั้นจะมีรูปแบบการประเมิน ซึ่งกำหนดไว้หลายรูปแบบของการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดและพัฒนาของนักการศึกษา ในที่นี้จะยกตัวอย่างรูปแบบการประเมินหลักสูตรและรูปแบบตามแนวทัศนะของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน ดังนี้

สมิตร์ คุณานุกร (2523) ได้กำหนดรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสารหลักสูตร
2. การวิเคราะห์กระบวนการนำไปใช้
3. การวิเคราะห์สัมฤทธิ์ผลในการเรียน
4. การประเมินผลโครงการของหลักสูตร

โรเบิร์ต สเตค (Robert Stake อ้างถึงใน เสริมศรี ไชยศรี, 2526)

ได้กำหนดรูปแบบของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. สิ่งที่มีอยู่แล้วและพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบ (Antecedent)
2. กระบวนการ (Transactions)
3. ผลที่ได้รับ (Outcomes)

โพรวัส (Provus อ้างถึงใน สัจด์ อุทรานันท์, 2528) กำหนดรูปแบบการประเมินหลักสูตร ดังนี้

1. ตั้งเกณฑ์มาตรฐาน (Standard-s)
2. รวบรวมผลการปฏิบัติ (Performance)
3. เปรียบเทียบผลการปฏิบัติกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ (Compare)
4. ผลของการเปรียบเทียบ (Discrepancy)
5. ทำการตัดสินใจ (Decision Making)

การประเมินผลหลักสูตรตามรูปแบบของ ฟาย เดลตา แคมบา (The Phi Delta Kappa Committee Model) กำหนดไว้ดังนี้

1. การประเมินผลบริบท (Context Evaluation)
2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)
3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)
4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler อ้างถึงใน สัจด์ อุทรานันท์, 2528) กำหนดรูปแบบการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการศึกษา
2. ประสบการณ์การเรียนรู้
3. สัมฤทธิ์ผลของการเรียน

เลวี (Lewy, 1977) ได้สรุปรูปแบบของการประเมินหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. สัมฤทธิ์ผลที่คาดหวังไว้ของหลักสูตร
2. การประเมินคุณค่าของหลักสูตร
3. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ

การประเมินสัมฤทธิ์ผลที่คาดหวังไว้ของหลักสูตร

คือการประเมินที่มุ่งตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของวัตถุประสงค์ (Goal Attainment Model of Objective Based Model) เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จากหลักสูตรเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ นับเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้ประเมินหลักสูตรหรือโครงการที่ดำเนินการไว้เสร็จสิ้นลงแล้ว รูปแบบการประเมินในลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) รูปแบบการประเมินของ ครอนบาค (L. Cronbach) และรูปแบบการประเมินของ สควิปเวน (M. Scriven) เป็นต้น

การประเมินคุณค่าของหลักสูตร (Judgemental Model)

เป็นการประเมินเพื่อดูว่า เมื่อนำหลักสูตรหรือโครงการไปใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดนั้น จะได้ผลดีเพียงใด คำนวณการลงทุนหรือไม่ การประเมินประเภทนี้จึงมุ่งนำเอาสิ่งที่เกิดขึ้นจริงทั้งในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการปฏิบัติ และผลผลิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานแล้วจึงตัดสินคุณค่า ซึ่งการประเมินลักษณะนี้อาจดำเนินการระหว่างการใช้อยู่หลักสูตร (Formative Evaluation) หรือเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการใช้หลักสูตร (Summative Evaluation) ก็ได้ รูปแบบการประเมินในลักษณะนี้ ได้แก่ รูปแบบการประเมินของ สเต็ก (Robert E. Stake) และรูปแบบการประเมินของ โพรวัส (M. Provus) เป็นต้น

การประเมินในลักษณะการตัดสินใจ (Decision Making Model)

เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เช่น รูปแบบการประเมินของ เวลช์ (Wayne W. Welch) และรูปแบบการประเมินของ Phi Delta Kappa ที่เรียกกันทั่วไปว่า แบบจำลองชิป (CIPP Model) เป็นต้น

การประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิป (CIPP Model)

ระหว่าง ค.ศ. 1968-1970 แดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้เป็นประธานคณะกรรมการการศึกษาในระดับชาติชุดหนึ่ง ศึกษาเรื่องการประเมินผลในสหรัฐอเมริกา ที่เรียกว่า The Phi Delta Kappa National Study Committee on Evaluation เขาได้เสนอรูปแบบการประเมินผลเพื่อประเมินโครงการการศึกษาของโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลจากกฎหมายฉบับที่ออกเมื่อ ค.ศ. 1965 เรียกว่า Elementary and Secondary Education Act, 1965 (ESEA) กฎหมายฉบับนี้ต้องการจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนปรับปรุงการศึกษา โดยต้องการประเมินโครงการหรือโปรแกรมต่าง ๆ ในโรงเรียน หลังจากที่เขาได้เสนอรูปแบบการประเมินแบบ CIPP ต่อคณะกรรมการแล้ว คณะกรรมการชุดนี้ก็ได้นำรูปแบบนี้ไปเพิ่มเติมเพื่อให้มีผลในการประเมินโครงการที่เป็นนวัตกรรมได้ด้วย

กลุ่มผู้พัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบ CIPP นี้ยึดหลักการที่ว่า การประเมินเป็นกระบวนการจัดการกระทำกับข้อมูล 3 อย่าง คือ

1. การบรรยายว่าสิ่งที่ต้องการคำตอบนั้นคืออะไร (Delineating)
2. การรวบรวมหาข้อมูลด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งอาจต้องอาศัยเทคนิคทางการวัดผลและสถิติ (Obtaining)
3. การจัดหาข้อมูลให้ผู้ที่จะต้องตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ (Providing)

การประเมินแบบ CIPP ต้องการข้อมูล 4 อย่าง คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของหลักสูตร (Context) ซึ่งช่วยส่งเสริมการตั้งจุดประสงค์
2. ข้อมูลเกี่ยวกับตัวป้อน (Input) ซึ่งช่วยการตัดสินใจในเรื่องของการออกแบบ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ (Process) ซึ่งช่วยการตัดสินใจในเรื่องกระบวนการและการปฏิบัติ

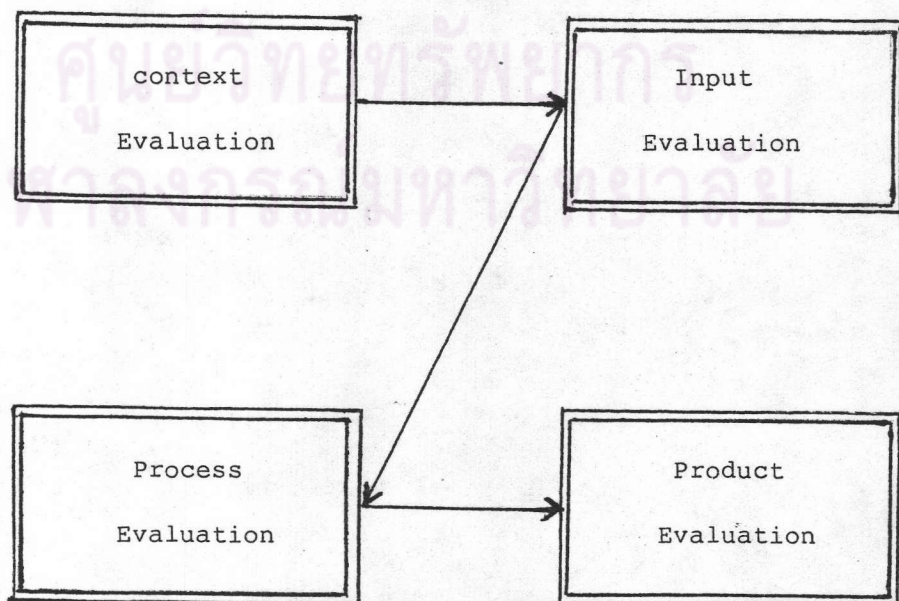
4. ข้อมูลเกี่ยวกับผลของโครงการ (Product) ซึ่งจะช่วยการพิจารณาตัดสินใจแก้ไข ปรับปรุง หรือยุติโครงการ (เสวิมศรี ไชยสร., 2528)

สำหรับ ทิศนา แฉมณี (2520) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิป ดังนี้ การประเมินบริบท หมายถึง การประเมินวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายต่าง ๆ ที่มีในหลักสูตร การประเมินปัจจัยเบื้องต้น หมายถึง การประเมินระบบโครงสร้างของหลักสูตร รวมทั้งระบบการจัดการหลักสูตรต่าง ๆ ด้วยการประเมินกระบวนการ หมายถึง การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรนั้น วิธีการประเมินจะทำการประเมินด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน แล้วนำมาเทียบกันดูว่ามีความสอดคล้องและสัมพันธ์กันเพียงใด และมีจุดใดที่ควรแก้ไข

ทิศนา แฉมณี ได้สรุปการประเมินหลักสูตรตามแบบจำลองซิปไว้ดังนี้

รูปแบบการประเมินผลหลักสูตรของ Phi Delta Kappa

การประเมินผลหลักสูตร แบบนี้เน้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และความสอดคล้องของสิ่งที่บรรจในหลักสูตร ดังแผนภูมิต่อไปนี้

C = Context เป็นการประเมินผลวัตถุประสงค์ของโครงการ หรือหลักสูตร
สภาพทั่ว ๆ ไป ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นต้น

I = Input เป็นการประเมินโครงสร้างของหลักสูตร การจัดการบริหาร
หลักสูตร องค์ประกอบอื่น ๆ ครู นักเรียน สื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

P = Process เป็นการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งใน
และนอกหลักสูตร และการจัดประสบการณ์อื่น ๆ ให้แก่ผู้เรียน

P = Product เป็นการประเมินผลที่ได้จากผลผลิตการใช้หลักสูตรว่า
ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางใด ตรงตามความคาดหวังไว้ในหลักสูตรหรือไม่

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2527) กล่าวว่า โมเดลชิป (CIPP) เป็นโมเดลที่
เหมาะสมกับการประเมินเพื่อพัฒนา ถ้าจะประเมินหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรไปพร้อมกัน
ในเวลาเดียวกัน มิติที่น่าจะมองสำหรับการประเมินส่วนต่าง ๆ ได้แก่

การประเมินสภาวะแวดล้อม หรือบริบทระบบของหลักสูตร เราต้องพิจารณาจาก

1. ความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง
2. สภาพสังคมและวัฒนธรรม
3. ปรัชญาการศึกษา
4. นโยบายการศึกษา
5. ทิศทางการศึกษาของประเทศ ของโลก
6. หน่วยงานของมหาวิทยาลัย

นำผลที่ได้จากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มาวิเคราะห์เชิงเหตุผล สังเคราะห์และทำ
Content Analysis ก็จะได้วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวัตถุประสงค์รายวิชา

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการบริหารหลักสูตร พิจารณาที่

1. อาจารย์
2. นิสิต
3. เจ้าหน้าที่

4. ข้าราชการ
5. งบประมาณ
6. ค่าใช้จ่ายรายตัว
7. วัสดุ ครุภัณฑ์
8. อาคารสถานที่

การประเมินการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน จะต้องประเมิน

1. พฤติกรรมการบริหาร
2. พฤติกรรมการเรียนของนิสิต
3. พฤติกรรมการดูแลให้คำปรึกษาแก่นิสิต
4. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์
5. พฤติกรรมการบริหารงานทางวิชาการ

การประเมินผลผลิตของหลักสูตร จะต้องประเมิน

1. ผลการเรียนรู้ทั้งด้าน พุทธิปัญญา จิต อารมณ์
2. ความเจนจัดปฏิบัติ

จากกรอบการประเมินทั้ง 4 ด้านนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดจาก Educational Evaluation : Decision Making โดย Denial L. Stufflebeam และคณะ (1977) สรุปใจความสำคัญของการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินข้อมูลที่เป็นพื้นฐานของระบบ โดยมีเป้าหมายที่เสนอเหตุผลเพื่อการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย มีวิธีการประเมิน 2 วิธี คือ

- 1.1 Contingency Mode หมายถึง การประเมินสภาวะแวดล้อมเพื่อหาโอกาสและภาวะแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรให้ดีขึ้น โดยการสำรวจปัญหาของสังคมอย่างกว้าง ๆ เช่น การประเมินค่านิยมของชุมชนแนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจ สถิติของประชากร และอื่น ๆ ข้อมูลเหล่านี้ทำให้สามารถ

คาดการณ์สถานการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวางแผนโครงการ

1.2 Congruence Mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบ สิ่งที่เกิดขึ้นจริง (Actual Result) กับสิ่งที่ตั้งใจจะให้เกิดขึ้น การประเมินลักษณะนี้ ทำให้ทราบว่า สิ่งใดบ้างที่ตั้งใจจะให้เกิดขึ้นแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อหาข้อมูลที่จะช่วยในการตัดสินใจว่า การนำปัจจัยเบื้องต้นที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จนบรรลุเป้าหมายนั้น การปรับปรุงปัจจัยเบื้องต้นอะไรบ้าง ซึ่งกระทำได้โดยการประเมินสิ่งที่ เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการศึกษา คือ

2.1 สภาพของสถานศึกษา อาทิเช่น ผู้สอน ผู้เรียน

2.2 วิธีการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

2.3 สิ่งประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุนการจัดการศึกษา เช่น ตำรา สื่อทัศนูปกรณ์

สถานที่เรียน เป็นต้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมิน เพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้หรือไม่ และบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งจะ เป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กรอบการประเมินกระบวนการผลิตนี้ ได้แก่ การประเมินกระบวนการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตร และการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งผลการประเมิน เหล่านี้จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร โดยเฉพาะระยะแรกของการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผล สำเร็จของโครงการ หรือผลผลิตของหลักสูตร เปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute Criteria) หรือ เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative Criteria) ซึ่งกำหนดไว้ก่อน โดย พิจารณาร่วมกับผลที่ได้จากการประเมินบริบท การประเมินปัจจัยเบื้องต้น และการประเมิน กระบวนการ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบการประเมินของซิป (CIPP Model) เป็นการประเมินทั้งระบบ เพื่อตัดสินใจว่าจะทำการเปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการต่อไป เช่น ถ้าผลการประเมินบริบทของหลักสูตร ชี้ให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตั้งใจจะให้เกิดหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ผู้ดำเนินงานก็จะเกิดความมั่นใจมากขึ้นและถ้าข้อมูลนั้นชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง ผู้ดำเนินการอาจตัดสินใจเปลี่ยนแปลงในแนวทางที่เหมาะสม โดยอาจเปลี่ยนแปลงทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนก็ได้

รูปแบบนี้แม้จะเหมาะสมสำหรับผู้บริหารที่จะใช้ในการประเมินผลงานควบคู่กับการบริหาร แต่กรอบการประเมินนี้ก็เป็นที่ยอมรับและถูกนำมาประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวาง ซึ่งข้อมูลที่ได้จะมีความครอบคลุมและเป็นประโยชน์ในการนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจปรับปรุงงานทั้งระบบได้มากที่สุด ซึ่งทำให้รูปแบบนี้เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งในการประเมินโครงการ และการปรับปรุงหลักสูตรในปัจจุบัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกรูปแบบการประเมินของซิป (CIPP Model) มาใช้ในการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอกการรักษาดมภัย กรมพลศึกษา เพื่อจะได้เป็นการประเมินทั้งระบบ และสามารถนำประโยชน์ที่ได้รับเสนอผู้บริหารระดับสูงเพื่อพิจารณาตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประกาศกรมพลศึกษา

เรื่อง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ. 2529

ปรัชญา

หลักสูตรนี้มุ่งผลิตบุคลากรเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านสุขภาพ พลานามัย และ
ความปลอดภัย

ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตบุคลากรทางพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ และการรักษาความปลอดภัย ให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ เจตคติที่ถูกต้อง และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
2. เพื่อผลิตบุคลากรที่สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และส่งเสริมเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพ การออกกำลังกาย การรักษาความปลอดภัย และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. เพื่อผลิตบุคลากรให้เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการใฝ่หาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมสุขภาพและบุคลิกภาพอยู่เป็นนิจ
4. เพื่อผลิตบุคลากรให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจนักกีฬา และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
5. เพื่อผลิตบุคลากรให้เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
6. เพื่อผลิตบุคลากรให้เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย

เกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงของกรมพลศึกษา รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรอื่นที่

กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า โดยผ่านการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือก หรือตามเกณฑ์ที่ กรมพลศึกษากำหนด

2. ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ กำหนดให้มี 2 ภาคเรียน ภาคเรียนหนึ่งมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่า 18 สัปดาห์ โดยรวมทั้งเวลาสำหรับการสอบด้วย สัปดาห์หนึ่งมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่า 5 วัน และให้วิทยาลัยพลศึกษามีอำนาจจัดเวลาพิเศษ เพื่อการศึกษาและงาน ของวิทยาลัย

3. หลักสูตรนี้ให้ใช้กับนักศึกษาที่ เข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 เป็นต้นไป สำหรับนักศึกษาที่ เข้าศึกษาก่อนการใช้หลักสูตรนี้ให้ใช้หลักสูตร เดิมจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

4. หลักสูตรนี้มี 2 แบบ กำหนดให้เลือก เรียนแบบใดแบบหนึ่งดังนี้

4.1 แบบที่ 1 เอก - โท ให้เลือกเรียนวิชาเอกพลศึกษา หรือสุขศึกษา อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วเลือกเรียนวิชาโทพลศึกษา หรือสุขศึกษา หรือนันทนาการ อย่างใด อย่างหนึ่ง ที่ไม่ซ้ำกับวิชาเอก

4.2 แบบที่ 2 เอก - เอก เป็นหลักสูตรที่กำหนดให้เรียน 2 วิชาเอก ได้แก่วิชาเอกการรักษาความปลอดภัย และวิชาเอกพลศึกษา

5. ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร จะต้องเรียนรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต และผลการสอบจะต้องเป็นไปตามระเบียบกรมพลศึกษาว่าด้วย การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พ.ศ.2529 ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่า 4 ภาคเรียนปกติ และไม่เกิน 8 ภาคเรียนปกติ

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงเป็นหลักสูตร 2 ปี ผู้เรียนจะต้องเรียน รายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต โดยมีโครงสร้างของ หลักสูตร ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป ไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต

2.1 แบบที่ 1 เอก - โท

วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต

วิชาเอก	ไม่น้อยกว่า	26	หน่วยกิต
วิชาโท	ไม่น้อยกว่า	14	หน่วยกิต
2.2 แบบที่ 2 เอก - เอก			
วิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า	20	หน่วยกิต
วิชาเอกการรักษาความ			
ปลอดภัย	ไม่น้อยกว่า	20	หน่วยกิต
วิชาเอกพลศึกษา	ไม่น้อยกว่า	20	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า	2	หน่วยกิต

รายชื่อวิชาในหลักสูตร

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จาก รายวิชาในกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

1.1 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จาก รายวิชาต่อไปนี้

สังคม	101	สังคมวิทยาเบื้องต้น	2 (2)
เศรษฐกิจ	101	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2 (2)
รัฐ	101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	2 (2)

1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต โดย ให้เรียนจริย 101 และเลือกเรียนรายวิชาอื่นอีกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต ดังนี้

จริย	101	จริยศึกษา	2 (2)
บรรณ	101	ห้องสมุดและการค้นคว้า	2 (2)
สังคม	101	สังคมนิยม	2 (2)
ศิลป	101	ศิลปนิยม	2 (2)
มนุษย์	101	มนุษยสัมพันธ์	2 (2)

1.3 กลุ่มวิชาภาษา กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

ไทย	101	ภาษาไทย 1	2 (2)
ไทย	102	ภาษาไทย 2	2 (2)

อังกฤษ 101 ภาษาอังกฤษ 2 (2)

1.4 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

(1) วิทยาศาสตร์ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

วิทย์ 101 วิทยาศาสตร์กายภาพ 2 (2)

วิทย์ 102 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ 2 (2)

(2) คณิตศาสตร์ ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

คณิต 101 คณิตศาสตร์ทั่วไป 2 (2)

สถิติ 101 สถิติ 2 (2)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน

2.1 แบบที่ 1 เอก - โท

2.1.1 วิชาชีพ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้

ศึกษา 101 หลักการศึกษา 2 (2)

ศึกษา 102 หลักสูตรและการสอนทั่วไป 1 (1)

ศึกษา 203 วิธีสอนวิชาเอก 2 (2)

ศึกษา 204 วิธีสอนวิชาโท 2 (2)

ศึกษา 205 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 2

จิต 101 จิตวิทยาการศึกษา 2 (2)

แนะแนว 101 การแนะแนวเบื้องต้น 1 (1)

เทคโนโลยี 101 เทคโนโลยีทางการศึกษา 1 (1)

นันท 103 ลูกเสือและยุวกาชาด 1 (2)

วัดผล 201 การวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2 (2)

สุข 104 โครงการสุขภาพในโรงเรียน 2 (2)

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

ศึกษา	206	การศึกษากับการพัฒนาชุมชน	2 (2)
ศึกษา	207	กฎหมายการศึกษา	2 (2)
จิต	202	กระบวนการกลุ่ม	2 (2)
จิต	203	จิตวิทยาพัฒนาการและการอนุบาลเด็กเล็ก	2 (2)
จิต	204	จิตวิทยาการกีฬา	2 (2)

2.1.2 วิชาเอก

(ก) วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 26
หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

พล	101	ประวัติปรัชญาและหลักการพลศึกษา	1 (1)
พล	102	การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	2 (2)
พล	203	การทดสอบและประเมินผลพลศึกษา	2 (2)
พล	204	การจัดการแข่งขันกีฬา	1 (1)
พล	205	วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว	1 (1)
พล	206	สรีรการออกกำลังกายเบื้องต้น	1 (1)
สุข	103	กายวิภาคและสรีรวิทยา	2 (2)

กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียน 14 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

พล	107	กรีฑา 1	1 (2)
พล	108	ฟุตบอล 1	1 (2)
พล	109	บาสเกตบอล 1	1 (2)
พล	110	วอลเลย์บอล 1	1 (2)
พล	111	ยิมนาสติก 1	1 (2)

พล	112	ว่ายน้ำ 1	1 (2)
พล	113	กรีฑา 2	1 (2)
พล	114	ฟุตบอล 2	1 (2)
พล	115	บาสเกตบอล 2	1 (2)
พล	216	วอลเลย์บอล 2	1 (2)
พล	217	กระบี่กระบอง 1	1 (2)
พล	218	มวยไทย (หญิง, นันท 213 นาฏศิลป์ไทย)	1 (2)
นันท	211	กิจกรรมเข้าจังหวะ	1 (2)
นันท	212	เกมและเกมนำ	1 (2)
<u>กลุ่มที่ 3</u> ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก			
รายวิชาต่อไปนี้			
พล	219	การป้องกันและการพยาบาลการบาดเจ็บ ทางการกีฬา	1 (1)
พล	220	ยิมนาสติก 2	1 (2)
พล	221	ว่ายน้ำ 2	1 (2)
พล	222	กระบี่กระบอง 2	1 (2)
พล	223	การบริหารกาย	1 (2)
พล	224	การบริหารประกอบดนตรี	1 (2)
พล	225	แอโรบิคด้านซ์	1 (2)
พล	226	ซอฟท์บอล	1 (2)
พล	227	รักบี้ฟุตบอล (หญิง พล 236 ศิลปป้องกันตัว)	1 (2)
พล	228	ฮ็อกกี้	1 (2)
พล	229	แฮนด์บอล	1 (2)
พล	230	เทนนิส	1 (2)
พล	231	โปโลน้ำ	1 (2)
พล	232	ยูโด	1 (2)
พล	233	มวยปล้ำ	1 (2)

พล	234	มวยสากล	1 (2)
พล	235	ไอกีโด	1 (2)
พล	236	ศิลปะป้องกันตัว	1 (2)
พล	237	ดาบสากล	1 (2)
พล	238	ยกน้ำหนัก	1 (2)
พล	239	จักรยาน	1 (2)
พล	240	การตัดสินกีฬา 1	1 (2)
พล	241	การตัดสินกีฬา 2	1 (2)
พล	242	การตัดสินกีฬา 3	1 (2)
นันท	107	เทเบิลเทนนิส	1 (2)
นันท	108	ตะกร้อและเซปักตะกร้อ	1 (2)
นันท	109	แบดมินตัน	1 (2)
นันท	206	การอยู่ค่ายพักแรม	1 (2)
นันท	210	ลีลาศ	1 (2)
นันท	215	เนตบอลและห่วงยาง	1 (2)
นันท	216	หมากรูกไทย	1 (2)
นันท	217	หมากรูกสากล	1 (2)
นันท	221	ยิงธนู	1 (2)
นันท	222	ยิงปืน	1 (2)
นันท	223	ดำน้ำ 1	1 (2)
นันท	224	ดำน้ำ 2	1 (2)

(ข) วิชาเอกสุขศึกษา กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 26 หน่วยกิต
จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 24 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

สุข	101	การสุขศึกษา	2 (2)
สุข	102	การสาธารณสุข	2 (2)

สุข	103	กายวิภาคและสรีรวิทยา	2 (2)
สุข	105	การปฐมพยาบาล	2 (2)
สุข	106	สวัสดิศึกษา	2 (2)
สุข	107	สุขภาพสิ่งแวดล้อม	2 (2)
สุข	108	การควบคุมและป้องกันโรค	2 (2)
สุข	209	โภชนศาสตร์	2 (2)
สุข	210	ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ	2 (2)
สุข	211	ประชากรศึกษาและเพศศึกษา	2 (2)
สุข	212	สุขภาพจิต	2 (2)
สุข	213	การฝึกงานสุขศึกษา	2

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

สุข	214	จุลชีววิทยาและปรสิตวิทยา	2 (2)
สุข	215	สุขภาพผู้บริโภคร	1 (1)
สุข	216	การอนามัยแม่และเด็ก	2 (2)
สุข	217	สุขภาพผู้สูงอายุ	2 (2)
สุข	218	อาชีพอนามัย	2 (2)
สุข	219	สุขศึกษาในชุมชน	1 (1)
สุข	220	อุปกรณ์สุขศึกษา	1 (1)
สุข	221	การวัดและประเมินผลสุขศึกษา	2 (2)
สุข	222	สัมมนาสุขศึกษา	2 (2)

2.1.3 วิชาโท

ก. วิชาโทพลศึกษา กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 14
หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

พล	101	ประวัติ ปรัชญาและหลักการพลศึกษา	1 (1)
พล	102	การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	2 (2)
พล	204	การจัดการแข่งขันกีฬา	1 (1)

กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียน 8 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

พล	107	กรีฑา 1	1 (2)
พล	108	ฟุตบอล 1	1 (2)
พล	109	บาสเกตบอล 1	1 (2)
พล	110	วอลเลย์บอล 1	1 (2)
พล	111	ยิมนาสติก 1	1 (2)
พล	217	กระบี่กระบอง 1	1 (2)
นันท	211	กิจกรรมเข้าจังหวะ	1 (2)
นันท	212	เกมและเกมนำ	1 (2)

กลุ่มที่ 3 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก
รายวิชาเอกพลศึกษาในข้อ 2.1.2 (ก)
ที่ไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว

ข. วิชาโทสุขศึกษา กำหนดให้เรียน 14 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

สุข	102	การสาธารณสุข	2 (2)
สุข	105	การปฐมพยาบาล	2 (2)
สุข	107	สุขภาพสิ่งแวดล้อม	2 (2)
สุข	108	การควบคุมและป้องกันโรค	2 (2)
สุข	209	โภชนาศาสตร์	2 (2)
สุข	210	ยาและสิ่งเสพติดให้โทษ	2 (2)

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต
จากรายวิชาเอกสาขาศึกษาในข้อ 2.1.2 (ข)
ที่ไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว

ค. วิชาโท กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า
14 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 8 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

นันท	101	นันทนาการ	2 (2)
นันท	102	การจัดและบริหารนันทนาการ	2 (2)
นันท	204	หน่วยบริการเยาวชน	1 (1)
นันท	205	ผู้นำนันทนาการ	2 (2)
นันท	206	การอยู่ค่ายพักแรม	1 (1)

กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต จากรายวิชา
ต่อไปนี้

นันท	107	เทเบิลเทนนิส	1 (2)
นันท	108	ตะกร้อและเซปักตะกร้อ	1 (2)
นันท	109	แบดมินตัน	1 (2)
นันท	210	ลีลาศ	1 (2)

กลุ่มที่ 3 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต
จากรายวิชาต่อไปนี้

นันท	211	กิจกรรมเข้าจังหวะ	1 (2)
นันท	212	เกมและเกมนำ	1 (2)
นันท	213	นาฏศิลป์ไทย	1 (2)
นันท	214	นาฏศิลป์สากล	1 (2)
นันท	215	เนตบอลและห่วงยาง	1 (2)

นันท	216	หมากรุกไทย	1 (2)
นันท	217	หมากรุกฝรั่ง	1 (2)
นันท	218	โบว์ลิ่ง	1 (2)
นันท	219	ขี่ม้า	1 (2)
นันท	220	กอล์ฟ	1 (2)
นันท	221	ยิงธนู	1 (2)
นันท	222	ยิงปืน	1 (2)
นันท	223	ดำน้ำ 1	1 (2)
นันท	224	ดำน้ำ 2	1 (2)
พล	225	แอโรบิคคันทันซ์	1 (2)
พล	230	เทนนิส	1 (2)

2.2 แบบที่ 2 เอก - เอก (การรักษาความปลอดภัยและพลศึกษา)

2.2.1 วิชาชีพ กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 20 หน่วยกิต จาก รายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 18 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

ศึกษา	101	หลักการศึกษาศาสตร์	2 (2)
ศึกษา	102	หลักสูตรและการสอนทั่วไป	1 (1)
ศึกษา	203	วิธีสอนวิชาเอก (พลศึกษา)	2 (2)
ศึกษา	205	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	2
จิต	101	จิตวิทยาการศึกษา	2 (2)
วัดผล	201	การวัดและประเมินผลทางการศึกษา	2 (2)
รักษา	101	หลักการรักษาความปลอดภัย	2 (2)
รักษา	102	จิตวิทยาสำหรับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย	1 (1)
รักษา	208	การจัดการรักษาความปลอดภัย	2 (2)
สุข	218	อาชีวอนามัย	2 (2)

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก
รายวิชาต่อไปนี้

เทคโนโลยี	101	เทคโนโลยีทางการศึกษา	1 (1)
รักษา	213	การบรรเทาสาธารณภัย	2 (2)
นันท	103	ลูกเสือและยุวกาชาด	1 (2)
สุข	105	การปฐมพยาบาล	2 (2)
สุข	106	สวัสดิศึกษา	2 (2)

2.2.2 วิชาเอก

(ก) วิชาเอกการรักษาความปลอดภัย กำหนดให้เรียน
20 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 วิชาการรักษาความปลอดภัย กำหนดให้
เรียน 10 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รักษา	103	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป	2 (2)
รักษา	104	การรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ เอกสาร สถานที่	2 (2)
รักษา	106	เทคนิคการรักษาการณ์และการรักษาความ ปลอดภัย	2 (2)
รักษา	209	การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม	2 (2)
รักษา	210	ศิลปะต่อสู้ป้องกันตัว	2 (4)

กลุ่มที่ 2 วิชาสวัสดิศึกษา กำหนดให้เรียน
6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รักษา	105	การป้องกันอัคคีภัย	2 (2)
รักษา	107	ความปลอดภัยในการจราจร	2 (2)
รักษา	214	การป้องกันอุบัติเหตุในสถาน	2 (2)

กลุ่มที่ 3 วิชาอาชีวอนามัย กำหนดให้เรียน 4

หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

รักษา	211	ความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ	2 (2)
รักษา	212	สิ่งแวดล้อมในการทำงาน	2 (2)

(8) วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 20 หน่วยกิต

จากรายวิชาต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิตจากรายวิชา
ต่อไปนี้

พล	101	ประวัติ ปรัชญาและหลักการพลศึกษา	1 (1)
พล	102	การจัดและบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	2 (2)
พล	203	การทดสอบและประเมินพลศึกษา	2 (2)
พล	204	การจัดการแข่งขันกีฬา	1 (1)
พล	205	วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว	1 (1)
พล	206	สรีรการออกกำลังกายเบื้องต้น	1 (1)
สุข	103	กายวิภาคและสรีรวิทยา	2 (2)

กลุ่มที่ 2 กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต จากรายวิชา

ต่อไปนี้

พล	107	กรีฑา 1	1 (2)
พล	108	ฟุตบอล 1	1 (2)
พล	109	บาสเกตบอล 1	1 (2)
พล	110	วอลเลย์บอล 1	1 (2)
พล	111	ยิมนาสติก 1	1 (2)
พล	113	กรีฑา 2	1 (2)
พล	114	ฟุตบอล 2	1 (2)
พล	115	บาสเกตบอล 2	1 (2)

พล	216	วอลเลย์บอล	2	1 (2)
พล	217	กระบี่กระบอง	1	1 (2)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

กำหนดให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาที่เปิดสอนใน
วิทยาลัยพลศึกษา ที่ไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียนมาแล้ว

จึงประกาศให้ทราบทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2529

(นายสำออง พ่วงบุตร)

อธิบดีกรมพลศึกษา

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 รายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขา
การศึกษาวามปลอดภัย

รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต ทฤษฎี	จำนวนหน่วยกิต ปฏิบัติ	ชั่วโมง การศึกษา นอกเวลา	หน่วยกิตที่เรียน ท้ายชื่อวิชา ช.ม./สัปดาห์	
1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป						
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 18 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาดังนี้						
1. กลุ่มสังคมศาสตร์						
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต						
สังคม 101	สังคมวิทยาเบื้องต้น	2	2	-	2	2(2)
เศรษฐกิจ 101	เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น	2	2	-	2	2(2)
รัฐ 101	รัฐศาสตร์เบื้องต้น	2	2	-	2	2(2)
2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์						
เลือกเรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต <u>บังคับวิชา</u> <u>จรรยาศึกษา</u>						
จรรยา 101	จรรยาศึกษา	2	2	-	2	2(2)
บรรณ 101	ห้องสมุดและการค้นคว้า	2	2	-	2	2(2)
สังคมจิต 101	สังคมจิตนิยม	2	2	-	2	2(2)
ศิลป 101	ศิลปนิยม	2	2	-	2	2(2)
มนุษย 101	มนุษยสัมพันธ์	2	2	-	2	2(2)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต ทฤษฎี	ปฏิบัติ	ชั่วโมง การศึกษา นอกเวลา	หน่วยกิตที่เรียน ท้ายชื่อวิชา ช.ม./สัปดาห์
3. กลุ่มวิชาภาษา					
กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต					
ไทย 101 ภาษาไทย 1	2	2	-	2	2(2)
ไทย 102 ภาษาไทย 2	2	2	-	2	2(2)
อ้ง 101 ภาษาอังกฤษ	2	2	-	2	2(2)
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์					
และคณิตศาสตร์					
กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต โดยเลือก					
1. วิทยาศาสตร์เลือกไม่น้อย กว่า 2 หน่วยกิต					
วิทย์ 101 วิทยาศาสตร์กายภาพ	2	2	-	2	2(2)
วิทย์ 102 วิทยาศาสตร์ชีวภาพ	2	2	-	2	2(2)
2. คณิตศาสตร์เลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต					
คณิต 101 คณิตศาสตร์ทั่วไป	2	2	-	2	2(2)
สถิติ 101 สถิติ	2	2	-	2	2(2)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต ทฤษฎี	จำนวนหน่วยกิต ปฏิบัติ	ชั่วโมง การศึกษา นอกเวลา	หน่วยกิตที่เรียน ท้ายชื่อวิชา ช.ม./สัปดาห์
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านแบบ					
เอก - เอก การรักษาความ					
ปลอดภัย และพลศึกษาวิชาชีพ					
กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า					
20 หน่วยกิต ดังนี้					
กลุ่มที่ 1 กำหนดให้เรียน					
18 หน่วยกิต					
ศึกษา 101 หลักการศึกษา	2	2	-	2	2(2)
ศึกษา 102 หลักสูตรและการสอน	1	1	-	1	1(1)
ศึกษา 203 วิธีสอนวิชาเอก(พลศึกษา)	2	2	-	2	2(2)
ศึกษา 205 ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	2	-	2	2	2
จิต 101 จิตวิทยาการศึกษา	2	2	-	2	2(2)
วัดผล 201 การวัดและประเมินผล					
ทางการศึกษา	2	2	-	2	2(2)
รักษา 101 หลักการรักษาความ					
ปลอดภัย	2	2	-	2	2(2)
รักษา 102 จิตวิทยาสำหรับเจ้าหน้าที่-					
รักษาความปลอดภัย	1	1	-	1	1(1)
รักษา 208 การจัดการรักษาความ					
ปลอดภัย	2	2	-	2	2(2)
สุข 218 อาชีวอนามัย	2	2	-	2	2(2)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน	จำนวนหน่วยกิต	ชั่วโมง	หน่วยกิตที่เรียน	
	หน่วยกิต	รายวิชา			ทฤษฎี
			นอกเวลา	ช.ม./สัปดาห์	

กลุ่มที่ 2 ให้เลือกเรียน

ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จาก

รายวิชา ดังนี้

เทคโนโลยี 101 เทคโนโลยีทางการ

ศึกษา	1	1	-	1	1(1)
รักษา 213 การบรรเทาสาธารณภัย	2	2	-	2	2(2)
นันท 103 ลูกเสือและยุวกาชาด	1	1	1	2	1(2)
สุข 105 การปฐมพยาบาล	2	2	-	2	2(2)
สุข 106 สวัสดิศึกษา	2	2	-	2	2(2)

วิชาเอกการรักษาความปลอดภัย

กำหนดให้เรียน 20 หน่วยกิต

จากรายวิชาดังนี้

กลุ่มที่ 1 การรักษาความ

ปลอดภัย กำหนด 10 หน่วยกิต

มีดังนี้

รักษา 103 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ

กฎหมายทั่วไป

2	2	-	2	2(2)
---	---	---	---	------

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน	จำนวนหน่วยกิต		ชั่วโมง การศึกษา นอกเวลา	หน่วยกิตที่เรียน ท้ายชื่อวิชา ช.ม./สัปดาห์
	หน่วยกิต	ทฤษฎี	ปฏิบัติ		
รักษา 104 การรักษาความ ปลอดภัยบุคคลสำคัญ					
เอกสาร สถานที่	2	2	-	2	2(2)
รักษา 106 เทคนิคการรักษาการณ์ และการรักษาความ					
ปลอดภัย	2	2	-	2	2(2)
รักษา 209 การป้องกันและปราบ					
ปรามอาชญากรรม	2	2	-	2	2(2)
รักษา 210 ศิลปะต่อสู้ป้องกันตัว	2	2	2	2	2(4)
<u>กลุ่มที่ 2</u> วิชาสวัสดีศึกษา					
กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต					
รักษา 105 การป้องกันอัคคีภัย	2	2	-	2	2(2)
รักษา 107 ความปลอดภัยในการ					
จราจร	2	2	-	2	2(2)
รักษา 214 การป้องกันอุบัติเหตุใน					
สาธารณสถาน	2	2	-	2	2(2)
<u>กลุ่มที่ 3</u> วิชาชีวนามัย กำหนด					
ให้เรียน 4 หน่วยกิต					
รักษา 211 ความปลอดภัยในการ					
ประกอบอาชีพ	2	2	-	2	2(2)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน หน่วยกิต รายวิชา	จำนวนหน่วยกิต ทฤษฎี ปฏิบัติ	ชั่วโมง การศึกษา นอกเวลา	หน่วยกิตที่เรียน ท้ายชื่อวิชา ช.ม./สัปดาห์
รักษา 212 สิ่งแวดล้อมในการ ทำงาน	2	2	- 2	2(2)
<u>วิชาเอกพลศึกษา</u>				
กำหนดให้เรียน 20 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชา ดังนี้				
<u>กลุ่มที่ 1</u> กำหนดเรียน 10 หน่วยกิต จากรายวิชา ดังนี้				
พล 101 ประวัติปรัชญาหลักการ พลศึกษา	1	1	- 1	1(1)
พล 102 การจัดและบริหารพลศึกษา ในโรงเรียน	2	2	- 2	2(2)
พล 203 การทดสอบประเมินผล พลศึกษา	2	2	- 2	2(2)
พล 204 การจัดการแข่งขันกีฬา	1	1	- 1	1(1)
พล 205 วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว	1	1	- 1	1(1)
พล 206 สรีรการออกกำลังกาย เบื้องต้น	1	1	- 1	1(1)
สุข 103 กายวิภาคและสรีรวิทยา	2	2	- 2	2(2)
<u>กลุ่มที่ 2</u> กำหนดเรียน 10 หน่วยกิต จากรายวิชา ดังนี้				

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายวิชา	จำนวน	จำนวนหน่วยกิต	ชั่วโมง	หน่วยกิตที่เรียน	
	หน่วยกิต	รายวิชา			ทฤษฎี
			นอกเวลา	ช.ม./สัปดาห์	
พล 107 กรีฑา	1	1	1	1	1(2)
พล 108 ฟุตบอล 1	1	1	1	1	1(2)
พล 109 บาสเกตบอล 1	1	1	1	1	1(2)
พล 110 วอลเลย์บอล 1	1	1	1	1	1(2)
พล 111 ยิมนาสติก 1	1	1	1	1	1(2)
พล 113 กรีฑา 2	1	1	1	1	1(2)
พล 114 ฟุตบอล 2	1	1	1	1	1(2)
พล 115 บาสเกตบอล 2	1	1	1	1	1(2)
พล 216 วอลเลย์บอล 2	1	1	1	1	1(2)
พล 217 กระบี่กระบอง 1	1	1	1	1	1(2)
3. <u>หมวดวิชาเลือกเสรี</u>					
ให้เลือกเรียนไม่น้อยกว่า					
2 หน่วยกิต จากรายวิชาที่					
เปิดสอนในวิทยาลัยพลศึกษา					
ที่ไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เรียน					
มาแล้ว	2	2	-	2	2(2)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยภายในประเทศ

นักการศึกษาหลายท่านสนใจในเรื่อง การประเมินหลักสูตรซึ่งเป็นเรื่องที่มีประโยชน์อย่างมากในการจัดการศึกษา และได้นำเทคนิคและวิธีการในการศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบโดยใช้แบบจำลองชิป มาใช้ในการศึกษา วิจัย ดังนี้

ในปี พ.ศ.2523 ลักขณา บรรพภาณุจันท์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่มีวุฒิ โดยใช้แบบจำลองชิป กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูประจำการที่เข้ารับการอบรม จำนวน 77 คน และอาจารย์ที่ทำการอบรม จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกตการสอน และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อเรื่อง ฐานนิยม ค่ามัธยิมเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วทดสอบค่าที่ ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับหน้าที่และงานของกองส่งเสริมวิทยฐานะครู นโยบายของกรมการฝึกหัดครู นโยบายทางการศึกษาของประเทศตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 และสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของครูประจำการเป็นอย่างมาก

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ทรัพยากรและแผนการดำเนินงานมีความเหมาะสมเนื่องจากมีความพร้อมในด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีคณะกรรมการดำเนินงานและอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ ปัจจัยเบื้องต้นในด้านคุณภาพอาจารย์ผู้สอน อุปกรณ์ประกอบการเรียน เวลา สถานที่ และบริการด้านต่าง ๆ เหมาะสม

3. การประเมินกระบวนการ การดำเนินการอบรมเป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน มีการวางแผนล่วงหน้าและปฏิบัติตาม พฤติกรรมการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมปานกลาง ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์อยู่ในเกณฑ์ดี

4. การประเมินผลผลิต การอบรมครูประจำการตามโครงการนี้ได้บรรลุ วัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้ กล่าวคือ ครูประจำการที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถ โดยผ่านการสอบวัดผลหลังการอบรมได้ เป็นผลให้ครูประจำการที่ไม่มีวุฒิศูนย์กลาง

คาดว่าครูประจำการจะนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาถึงระดับที่สูงขึ้น และคาดว่าโครงการนี้จะสามารถทำให้ครูประจำการที่ไม่มีวุฒิมศกไปในที่สุด

ในปี พ.ศ.2522 สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลหลักสูตรครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ สาขาจิตวิทยาการศึกษา โดยใช้แบบประเมิน เนื้อหา ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ในด้านวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระของหลักสูตร มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะสอดคล้องกันดี แต่มิได้ระบุคุณสมบัตินักจิตวิทยาอย่างชัดเจน
2. ในด้านคุณภาพนิสิต ส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาที่ต้องการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนระดับปริญญาตรีและโท อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษและความถนัดเชิงวิชาการยังไม่เป็นที่น่าพอใจ
3. ในด้านภาระงานของอาจารย์ ได้สอนเต็มตามที่ตามเกณฑ์ควบคุมวิทยานิพนธ์ไม่เกิน 5 เล่ม และยังคงต้องออกนิเทศประสบการณ์วิชาชีพ นิสิตปริญญาตรีทำการค้นคว้าวิจัยและบริการชุมชนน้อย
4. กระบวนการบริหารหลักสูตร รูปแบบและโครงสร้างการบริหารหลักสูตร ยังไม่มีประสิทธิภาพ วิธีสอบคัดเลือกยังไม่เหมาะสมไม่สนองต่อการศึกษาระดับปริญญา เอก ระเบียบการสอบรวบยอดก่อให้เกิดปัญหา
5. ในด้านกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์และนิสิตไม่ทราบปรัชญาของบัณฑิตศึกษาอย่างเด่นชัด อาจารย์ไม่เป็นผู้ใฝ่ในงานวิจัยเท่าที่ควร พฤติกรรมการสอนที่ดีเด่น คือ การสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวางและการชี้แนะแหล่งความรู้ชัดเจน กระบวนการสอบของอาจารย์ยังมีประสิทธิภาพต่ำ
6. ในด้านการประเมินผลผลิตของหลักสูตรผลิตคุชฎบัณฑิตต่ำกว่าแผนถึงร้อยละ 85 โดยเฉลี่ยนิสิตใช้เวลามากกว่าที่ควรจะเป็น คุชฎบัณฑิต สาขาจิตวิทยา รุ่นแรกมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนค่อนข้างสูง

ในปี พ.ศ.2531 สมสมร เทพนาโสภณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พุทธศักราช 2527

ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล โดยใช้แบบจำลองซิป (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ อาจารย์ที่ทำการสอนสาขาศึกษาศาสตร์ จำนวน 165 คน นักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาศึกษาศาสตร์ จำนวน 203 คน ผู้สำเร็จการศึกษาจาก หลักสูตรศึกษาศาสตร์ทั่วไป 314 คน นายจ้างของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอยู่ 65 คน อาจารย์ที่ปรึกษาที่รับผิดชอบดูแลผู้สำเร็จการศึกษาที่ไปศึกษาต่อ จำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การประเมินบริบทพบว่า การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรมีความ สอดคล้องกับปัจจัยภายนอก และมีความชัดเจนของภาษาและสามารถนำไปปฏิบัติได้สอดคล้อง กับความต้องการของสังคม และระบุถึงความเป็นนักศึกษาศาสตร์ที่ดีค่อนข้างมาก โครงสร้าง ของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวม หน่วยกิตหมวดวิชา และหน่วยกิตรายวิชา ส่วนใหญ่ มีความเหมาะสมดี เนื้อหาของหลักสูตรมีความน่าสนใจ ความทันสมัย แต่ยังคงมีความซ้ำซ้อน ค่อนข้างมาก ปริมาณเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต และเนื้อหารายวิชาส่วนใหญ่ มีประโยชน์และมีความจำเป็นต่อการประกอบอาชีพค่อนข้างมาก
2. ปัจจัยเบื้องต้นด้านอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาเขต ส่วนใหญ่มีความเหมาะสม ต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรนี้ค่อนข้างมาก ยกเว้นส่วนประกอบอื่น ๆ ที่สนับสนุน การจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีความเพียงพอค่อนข้างน้อย คุณภาพค่อนข้างต่ำ และมีความสะดวกในการใช้บริการค่อนข้างน้อย
3. กระบวนการผลิต การจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนโดยทั่วไปมีความเหมาะสมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ยกเว้นบรรยากาศ การเรียนภาคทฤษฎี การให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การ วัดและประเมินผล และการปรับปรุงการสอนของอาจารย์มีความเหมาะสมค่อนข้างน้อย
4. ผลผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา ศึกษาศาสตร์ทั่วไป มีคุณลักษณะทั่วไปและคุณลักษณะด้านวิชาชีพตรงตามที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรค่อนข้างมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

ซาฟาร์ (Zafar, 1982) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรคณิตศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์เมกกะ ตามทัศนะของผู้สำเร็จการศึกษา ในช่วงปี ค.ศ. 1976-1980 โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากครูคณิตศาสตร์ที่จบการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์เมกกะจากการวิเคราะห์ตัวประกอบได้พัฒนามิติ คุณลักษณะของโปรแกรมคณิตศาสตร์ 12 ประการ ดังนี้

ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของคณิตศาสตร์ ความเข้าใจคณิตศาสตร์พื้นฐานสำหรับการสอนคณิตศาสตร์ การเตรียมเพื่อศึกษาคณิตศาสตร์ขั้นสูง ความสัมพันธ์ของคณะกับโรงเรียน การเน้นปัญหาทางด้านปฏิบัติ การเตรียมเพื่อการสอนในโรงเรียน วิธีการคณิตศาสตร์ การสอนนักเรียน ความคิดทางการศึกษา การออกแบบหลักสูตร จิตวิทยาการศึกษา ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมได้ทดสอบสมมุติฐานตามมิติคุณลักษณะของโปรแกรมคณิตศาสตร์ 12 ประการดังกล่าว ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

รายวิชาคณิตศาสตร์ในหลักสูตรคณิตศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์เมกกะมีความสัมพันธ์กับหลักสูตรคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นน้อย โปรแกรมคณิตศาสตร์ เรื่องวิธีการสอนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านความเป็นครูคณิตศาสตร์ของผู้สำเร็จการศึกษาสูง เรื่องการสอนนักเรียนเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิภาพของหลักสูตร

หลักสูตรคณิตศาสตร์ ของคณะศึกษาศาสตร์เมกกะ ช่วยให้ครูมีทักษะในทางบวกต่อการสอนคณิตศาสตร์ในโรงเรียน รายวิชาในหลักสูตรมีเพียงพอ เป็นผลบวกต่อการสอนของครู

หลักสูตรคณิตศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์เมกกะล้มเหลวเรื่อง การเน้นปัญหาทางด้านปฏิบัติ

ความแข็งแรงแห่งหลัก ๆ ของหลักสูตรมีดังนี้คือ ทฤษฎีคณิตศาสตร์ คณะคณิตศาสตร์ รายวิชาเอก

ดนตรี ความอ่อนแอที่สำคัญในหลักสูตร ได้แก่ ดนตรีระดับประถม รายวิชาแบบแผนดนตรีเน้น ไม่เพียงพอ การอำนวยความสะดวก ขั้วร้อง

ความคิดเห็นเพิ่มเติมที่มีความถี่สูง ได้แก่ การสอนนักศึกษาจำเป็นต้องให้ประสบการณ์ ทางปฏิบัติมากขึ้น และรายวิชาแบบแผนดนตรีจำเป็นต้องเน้นรายละเอียดเฉพาะเพิ่มเติม

เทเลอร์ (Tyler, 1963) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตร ปริญญาโททางการศึกษา ในวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา โดย สัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 125 คน และครูใหญ่โรงเรียนที่ผู้สำเร็จการศึกษา เหล่านี้ทำการสอน จำนวน 75 คน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้สำเร็จการศึกษาและครูใหญ่มีความคิดเห็นเหมือนกัน คือ

1. ด้านวิชาเฉพาะ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาในรายวิชาต่าง ๆ และเพิ่มรายวิชา วิธีการสอนวิชาเฉพาะด้วย
2. ด้านวิชาการศึกษา ควรปรับปรุงเพื่อให้สามารถนำไปใช้กับสถานการณ์จริง ในห้องเรียน โดยการเพิ่มเนื้อหาบางส่วน และตัดเนื้อหาบางส่วนที่ไม่เหมาะสมหรือซ้ำซ้อน กับรายวิชาอื่นออกไป
3. ด้านวิชาสามัญทั่วไป ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาที่สนใจ
4. การบริการแนะแนวและการให้คำปรึกษาหารือ การบริหารห้องสมุดและการ เตรียมตัวเพื่อทำวิจัย อยู่ในขั้นพอใจ

จากการศึกษา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการประเมิน หลักสูตร ทั้งในและต่างประเทศ พบว่า การประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นระเบียบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีระบบในการเสาะแสวงหาข้อมูลที่เป็นจริง เพื่อ ช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบถึงบริบทปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของหลักสูตรว่า มีความสอดคล้องที่เหมาะสมกับสภาพของการจัดหลักสูตรหรือไม่ทำให้ความมุ่งหมายต่าง ๆ ของ หลักสูตรกระจ่างชัดยิ่งขึ้น และผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้มาตัดสินใจดำเนินการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตรให้พัฒนาไปอย่างมีคุณภาพ อันจะส่งผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียน

การสอนของผู้เรียน ดังนั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ.2529 สาขาวิชาเอก
การรักษาความปลอดภัยของกรมพลศึกษา จึงสมควรได้รับการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อ
ค้นหาข้อมูล หรือสารสนเทศ สำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะทำการหาทางเลือกที่ดีต่อการ
ตัดสินใจพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรนี้ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมยิ่งขึ้นต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย